

Slavernijverleden

Financieringsregeling digitalisering Slavernijverleden

versie 1.0, 28 augustus 2023

De algemeen directeur van de Koninklijke Bibliotheek, hierna genoemd KB, besluit tot vaststelling van onderstaande regeling:

Paragraaf 1: Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Definities

In deze regeling wordt verstaan onder:

Archief: geheel van archiefbescheiden, ontvangen of opgemaakt door een persoon, groep personen of organisatie. In het kader van deze regeling mag ook voor een samenhangend en goed af te bakenen deel van een archief een projectaanvraag worden ingediend.

Collectie: Verzameling van papieren (geschreven of gedrukte) documenten, audiovisueel materiaal, *oral history* of voorwerpen, volgens een bepaald criterium bijeengebracht. In het kader van deze regeling mag ook voor een samenhangend en goed af te bakenen deel van een collectie een projectaanvraag worden ingediend.

Cluster: een bundeling van archieven en/of collecties van verschillende erfgoedinstellingen die enige samenhang vertonen en waarvoor door één aanvrager financiering wordt aangevraagd. Het initiatief om materiaal te clusteren kan zowel komen van de instellingen zelf als van de KB.

Artikel 1.2 Doel

De regeling Slavernijverleden heeft als doel om:

- a. een éénmalige inhaalslag te maken om het digitale collectieaanbod rond het thema “Slavernij” substantieel en duurzaam te versterken, zodat het materiaal kan dienen als bron voor reconstructie en educatie;
- b. vanuit een meervoudig perspectief archieven en collecties te digitaliseren. In de uitvoering wordt aansluiting gezocht op de onderliggende principes en kaders van de Nationale Strategie Digitaal Erfgoed voor een optimale bruikbaarheid van de resultaten;

- c. met de beschikbare middelen zoveel mogelijk collecties van kleine of middelgrote organisaties met specifieke invalshoeken te digitaliseren. Hiervoor zal een inventarisatie gedaan worden van relevante archieven en collecties die nog niet gedigitaliseerd aanwezig zijn bij Nederlandse erfgoedinstellingen.

Artikel 1.3 Actoren en hun bevoegdheden en verantwoordelijkheden

- 1.3.1 *De algemeen directeur van de KB*
  - a. benoemt de leden van de Selectiecommissie Slavernijverleden;
  - b. stelt het reglement voor deze commissie vast;
  - c. stelt de regeling Slavernijverleden vast;
  - d. bepaalt het financieringsplafond;
  - e. beslist over de toekenning en eventuele stopzetting en terugvordering van financiering van projecten.
- 1.3.2 *De eigenaar of beheerder van een archief of collectie*
  - a. meldt een archief of collectie aan voor de longlist van Slavernijverleden;
  - b. verstrekt alle uit hoofde van de artikelen 2.2 en 2.3 gevraagde gegevens en verklaringen;
  - c. treedt op als aanvrager van financiering in het kader van de regeling Slavernijverleden of wijst zo nodig een andere partij aan die optreedt als aanvrager.
- 1.3.3 *De aanvrager*
  - a. is verantwoordelijk voor de inhoud en kwaliteit van de projectaanvraag;
  - b. is verantwoordelijk voor de voorbereiding van het digitaliseren van het archief of de collectie waarvoor financiering is aangevraagd en verkregen;
  - c. fungeert als opdrachtgever richting de leveranciers;
  - d. laat de inhoudelijke controles op de gedigitaliseerde documenten uitvoeren;
  - e. is verantwoordelijk voor de beschikbaarstelling van het materiaal en
  - f. rapporteert over de voortgang van het project en legt daarover verantwoording af aan de KB.
- 1.3.4 *De Selectiecommissie Slavernijverleden*
  - a. bepaalt voor welke (clusters van) archieven en collecties financiering kan worden aangevraagd;
  - b. prioriteert de (clusters van) archieven en collecties;
  - c. adviseert de algemeen directeur van de KB.
- 1.3.5 *De programmamanager Metamorfoze/afdelingshoofd collectievorming:*
  - a. is namens de KB het aanspreekpunt voor het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen;
  - b. ondersteunt en adviseert de Selectiecommissie Slavernijverleden als bestuurlijk secretaris;
  - c. rapporteert over de voortgang van de regeling en de projecten aan de algemeen directeur van de KB;
  - d. rapporteert in naam van de algemeen directeur van de KB jaarlijks over de voortgang van de regeling aan het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen zoals beschreven in de Aanbiedingsbrief aan de Koninklijke Bibliotheek (d.d. 22 augustus 2023);
  - e. stelt in naam van de algemeen directeur van de KB de eindrapportage en de financiële verantwoording op over de regeling en zorgt ervoor dat deze eindrapportage voor 31

december 2025 wordt ingediend bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (zie ook: Aanbiedingsbrief aan de Koninklijke Bibliotheek, d.d.??).

- 1.3.6 De *coördinator* Metamorfoze Slavernijverleden
- a. geeft namens de KB voorlichting en advies aan (potentiële) aanvragers;
  - b. toetst de geschiktheid van het materiaal voor opname in de longlist;
  - c. kan aan eigenaren/beheerders van kleine archieven en collecties voorstellen om samen te werken met derden ten behoeve van een clusteraanvraag;
  - d. stelt pre-adviezen op ten behoeve van de beoordeling van projectaanvragen door de Selectiecommissie Slavernijverleden;
  - e. beoordeelt de projectplannen en bijbehorende begrotingen;
  - f. monitort de voortgang van de projecten inclusief financiën;
  - g. ondersteunt en adviseert de Selectiecommissie Slavernijverleden als uitvoerend secretaris.
- 1.3.7 De *leverancier* voert conform de offerte de benodigde bewerkingen uit op het materiaal dat onder de werking van deze regeling wordt gedigitaliseerd.
- 1.3.8 De *controleur/adviseur van de KB*
- a. adviseert, indien nodig en in opdracht van de coördinator Metamorfoze Slavernijverleden, (potentiële) aanvragers over conservering en digitalisering;
  - b. controleert in opdracht van de coördinator Metamorfoze Slavernijverleden steekproefsgewijs de kwaliteit van de conservering en de digitalisering;
  - c. communiceert met de aanvrager over de resultaten van de controles, zodat deze de leverancier kan aanspreken op eventuele tekortkomingen.

Artikel 1.4 Beschikbaar budget en indieningstermijn

- 1.4.1 Eenmalig stelt de algemeen directeur van de KB een financieringsplafond en een indieningstermijn vast voor de aanvraagronde van 2023. Bedrag en termijn worden gecommuniceerd via de daartoe geëigende kanalen van de partners in het programma.
- 1.4.2 Een besluit tot het verhogen of verlagen van het te besteden bedrag, bedoeld in het eerste lid, wordt genomen op basis van wijzigingen in de toekenning van voor de regeling geormerkte gelden en/of wijzigingen in andere verplichtingen van de regeling.

Paragraaf 2: Aanmelding, vooronderzoek en prioritering

Artikel 2.1 Aanmelden van archieven en collecties en inventariseren

Beheerders/eigenaren van een archief of collectie kunnen van 1 september tot en met 1 november 2023 bij de KB (clusters van) archieven en collecties aanmelden die zij met financiering vanuit de regeling Slavernijverleden gedigitaliseerd en digitaal beschikbaar gesteld zouden willen zien. De coördinatoren van Metamorfoze zullen eigenaren en beheerders van collecties of archieven actief benaderen.

Artikel 2.2 Criteria en Toelating tot de longlist

De coördinator Metamorfoze Slavernijverleden controleert of de (eigenaren/beheerders van de) aangemelde (clusters van) archieven en collecties voldoen aan de in dit artikel opgenomen eisen en voorwaarden en welke archieven, collecties of clusters zodoende een plek krijgen op de longlist van materiaal dat in principe in aanmerking kan komen voor financiering in het kader van de regeling.

- 2.2.1 De eigenaar/beheerder van het archief of de collectie stemt op voorhand in met het tijdelijk in beheer geven van het originele materiaal aan een andere partij ten behoeve van het uitvoeren van de benodigde conserverings- en digitaliseringshandelingen.
- 2.2.2 De eigenaar/beheerder van het archief of de collectie committeert zich op voorhand aan:
  - a. de online beschikbaarstelling van de digitale afbeeldingen in de eigen omgeving van de beheerder of indien gewenst of noodzakelijk op een ander online platform. Alleen collecties die direct of op afzienbare termijn ook daadwerkelijk online beschikbaar kunnen worden gesteld, komen in aanmerking voor financiering.
  - b. de toepassing in het voorgenomen project van de standaarden voor eerstelijnsconservering en de Richtlijnen voor Preservation Imaging van Metamorfoze of vergelijkbare richtlijnen.
  - c. het beschrijven en beheren van de digitale bestanden volgens de principes van het Netwerk Digitaal Erfgoed. In principe is er geen financiering mogelijk voor het nader ontsluiten van collecties maar bij geheel niet beschreven zeer relevante collecties kan hier een uitzondering op worden gemaakt.
- 2.2.3 Het archief, de collectie of het cluster heeft (of heeft deels) betrekking op de geschiedenis van de slavernij met de nadruk op het slavernijverleden in voormalige Nederlandse koloniën, inclusief de nawerking hiervan in de samenleving.
- 2.2.4 Het archief, de collectie of het cluster bevindt zich bij Nederlandse instellingen of instellingen in landen binnen het Koninkrijk, de z.g. CAS-eilanden (Curaçao, Aruba en Sint-Maarten) en de Openbare Lichamen, de z.g. BES-eilanden (Bonaire, Sint Eustatius en Saba). Zowel collecties die zich bevinden bij overheidsinstellingen als collecties van NGO's en privépersonen komen in aanmerking voor deze regeling.
- 2.2.5 Archieven en collecties uit het Caribisch deel van het Koninkrijk krijgen prioriteit, evenals aanvragen voor digitalisering van collecties in het Europese deel van het Koninkrijk die bijzondere relevantie hebben voor de erfgoedgemeenschappen in Caribisch gebied.
- 2.2.6 Aanvragen van instellingen die geen aanspraak maken op financiering vanuit de Culturele Basisinfrastructuur (BIS) of die niet meedoen in een 4-jarige subsidie vanuit een van de Rijkscultuurfondsen krijgen voorrang.
- 2.2.7 Archieven en collecties betreffende het slavernijverleden die zijn opgenomen in het register van UNESCO krijgen hogere prioriteit.

- 2.2.8 Selectiecriteria zijn uniciteit, authenticiteit, geschiktheid voor educatie en relevantie voor de volgende doelgroepen: nazaten van 'tot slaaf gemaakten' en 'slavenmakers', genealogen, algemeen historisch geïnteresseerden, scholieren en studenten, docenten, onderzoekers en erfgoedprofessionals.
- 2.2.9 Multiperspectiviteit: prioriteit voor collecties die een onderbelicht perspectief toevoegen aan het bestaand digitaal aanbod.
- 2.2.10 Uit of op basis van het archief, de collectie of het cluster kan informatie worden gegenereerd over personen (wie), gebeurtenissen (wat) en locaties (waar) die voor (de geschiedenis van) de slavernij relevant zijn. Het accent ligt waar mogelijk op persoonsdata en persoonlijke verhalen.

Artikel 2.3 Uitvraag aanvullende gegevens

De coördinator Metamorfoze Slavernijverleden vraagt de eigenaren/beheerders van de archieven en collecties en de aanspreekpunten van de clusters op de longlist om de in dit artikel genoemde aanvullende gegevens aan te leveren ten behoeve van de prioritering door de Selectiecommissie regeling Slavernijverleden.

- 2.3.1 De waarde van (de inhoud van) het archief, de collectie of het cluster in termen van:
- a. informatiewaarde, met name als het gaat om personen (wie), gebeurtenissen (wat) en locaties (waar) die voor de geschiedenis van de slavernij relevant zijn;
  - b. intrinsieke waarde. Hiervan is sprake als de documenten of objecten zelf, hun ontstaanscontext en/of hun overleveringsgeschiedenis een bijzondere cultuurhistorische betekenis hebben. Voor (collecties van) voorwerpen geldt, dat ze te herleiden of te koppelen moeten zijn aan een persoonlijk verhaal of een symbolische waarde moeten vertegenwoordigen vanuit een historisch perspectief;
  - c. het belang van het archief of de collectie voor het reconstrueren van historische gebeurtenissen, verschijnselen of ontwikkelingen die voor de geschiedenis van de slavernij relevant zijn;
  - d. het belang van het archief of de collectie met het oog op de aandacht voor en informatie over onderbelichte gebeurtenissen of gemeenschappen;
  - e. de geschiktheid van het archief of de collectie voor digitale, educatieve, informatieve en museale doeleinden;
  - f. in het geval van een clusteraanvraag: de samenhang/complementariteit en/of de inhoudelijke meerwaarde van het cluster van archieven/collecties waarvoor wordt aangevraagd.
- 2.3.2 De eigenaar/beheerder geeft inzicht in de wijze en het niveau waarop het archief, de collectie of het cluster is ontsloten. Ontsluiting op objectniveau is wenselijk om het gedigitaliseerde materiaal online beschikbaar te kunnen stellen.
- 2.3.3 De eigenaar/beheerder geeft inzicht in de eventuele van door de wetgever en/of van overheidswege en/of door de beheerder/eigenaar opgelegde openbaarheidsbeperkingen die op

het archief, de collectie of het cluster van toepassing zijn. Maximale openbaarheid is wenselijk met het oog op de online beschikbaarstelling van het gedigitaliseerde materiaal.

- 2.3.4 De eigenaar/beheerder geeft inzicht in eventuele auteursrechtelijke beperkingen die op het archief, de collectie of het cluster van toepassing zijn en in de auteursrechtelijke risico's van de online beschikbaarstelling van het materiaal. Het is wenselijk dat de beperkingen en de risico's minimaal zijn met het oog op de online beschikbaarstelling van het gedigitaliseerde materiaal.
- 2.3.5 De eigenaar/beheerder geeft inzicht in de eventuele beperkingen die op het archief, de collectie of het cluster van toepassing zijn gelet op de Algemene Verordening Gegevensbescherming en in de uit deze wet voortvloeiende risico's. Het is wenselijk dat de beperkingen en de risico's minimaal zijn met het oog op de online beschikbaarstelling van het gedigitaliseerde materiaal. Bij twijfel is de eigenaar/beheerder bereid om een Privacy Impact Assessment te laten uitvoeren.
- 2.3.6 De eigenaar/beheerder geeft door middel van een materiaalanalyse inzicht in de omvang en de complexiteit van het te digitaliseren materiaal.
- 2.3.7 De eigenaar/beheerder geeft aan wie de beoogd aanvrager van de financiering is, welke ervaring deze partij heeft met het uitvoeren van digitaliseringsprojecten en waarom deze in staat wordt geacht het project binnen de gestelde tijd en voorwaarden uit te voeren en af te ronden.

Artikel 2.4. Prioriteren van archieven/collecties/clusters

De Selectiecommissie Slavernijverleden bepaalt op basis van de longlist en de aanvullende gegevens (formulier 1 projectaanvraag), welke van de op de longlist geplaatste archieven, collecties en/of clusters binnen de gestelde criteria (artikel 2.2) vallen en bepaalt eveneens in welke volgorde deze archieven, collecties of clusters geprioriteerd moeten worden.

Artikel 2.5. Uitnodiging om een projectplan in te dienen

De coördinator Metamorfoze Slavernijverleden nodigt de eigenaren/beheerders van de archieven, collecties en clusters die binnen het financieringsplafond vallen uit om een projectaanvraag in te (laten) dienen voor de eerstvolgende financieringsronde. De coördinator bepaalt op basis van de materiaalanalyse (zie artikel 2.3.6) wat het budget is waarbinnen de aanvraag begroot moet worden en deelt dit mee aan de beoogde aanvrager.

De aanvragen die lager geprioriteerd zijn of niet aan de voorwaarden voldoen worden afgewezen onder vermelding van de reden van afwijzing.

Paragraaf 3: Aanvraagprocedure

Artikel 3.1. Projectplan

De aanvrager stelt aan de hand van een door de KB beschikbaar gesteld format (formulier 2) een projectplan op. Het projectplan geeft inzicht in de organisatie van het project in termen van:

- a. de inrichting en bemensing van de projectorganisatie;
- b. de toedeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden daarbinnen;
- c. een plan voor de voorbereiding en uitvoering, inclusief begroting, offertes en planning.

Artikel 3.2 Beoordeling van aanvragen en toekenning van financiering

- 3.2.1. De coördinator Metamorfoze Slavernijverleden beoordeelt op basis van de uit hoofde van artikel 2.3 en 3.1 verstrekte gegevens of het projectplan compleet is en adviseert de algemeen directeur van de KB hierover.
- 3.2.2. De aanvragers waarvan het projectplan is goedgekeurd, ontvangen schriftelijk de beslissing van de algemeen directeur van de KB met daarin het bedrag dat voor het project beschikbaar is en informatie over de uitbetaling van de voorschotten. Daarbij wordt een termijn vermeld waarbinnen het project wordt gestart en afgerond.

Paragraaf 4: Uitvoering

Artikel 4.1 Startgesprek

- 4.1.1 Bij aanvang van het project organiseert de aanvrager het startgesprek met de bij de uitvoering betrokkenen, om alle praktische afspraken over de uitvoering vast te leggen.
- 4.1.2 Tijdens het startgesprek wordt een door de KB vastgestelde en aan de betrokkenen vooraf voorgelegde lijst van aandachtspunten afgewerkt.
- 4.1.3 De coördinator Metamorfoze Slavernijverleden zit het startgesprek voor; de aanvrager verzorgt het verslag van de bijeenkomst aan de hand van de checklist.
- 4.1.4 Het door de aanwezigen goedgekeurde verslag vormt een integraal onderdeel van de goedgekeurde projectaanvraag en vormt de grondslag voor controles, rapportages en verantwoordingen.

Artikel 4.2 Controles en tussenrapportages

- 4.2.1 Een controleur van de KB adviseert in opdracht van de coördinator Metamorfoze Slavernijverleden over de kwaliteit van de conservering en de digitalisering en voert controles

uit op de kwaliteit van de conservering en de digitalisering conform de daarover in het startgesprek gemaakte afspraken.

- 4.2.2 De beheerder voert de inhoudelijke controles uit conform de daarover in het startgesprek gemaakte afspraken.
- 4.2.3 De beheerder is verantwoordelijk voor de controle van de originele documenten bij terugkomst van het restauratieatelier respectievelijk het digitaliseringsbedrijf.
- 4.2.4 De aanvrager rapporteert eenmaal per jaar over de voortgang aan de coördinator Metamorfoze Slavernijverleden. Tussentijds rapporteert de aanvrager bovendien als er sprake is van vertraging of andere afwijkingen van de in het startgesprek gemaakte afspraken. De aanvrager heeft in dergelijke gevallen een meldingsplicht.
- 4.2.5 Als bij een tussentijdse rapportage blijkt dat de aanvrager en/of de beheerder niet volgens de projectaanvraag en/of conform de in deze regeling vastgelegde eisen handelt en/of dat de aanvrager afwijkingen niet tijdig heeft gemeld, adviseert de programmamanager Metamorfoze /afdelingshoofd collectievorming de algemeen directeur van de KB over de verklaarbaarheid en de toelaatbaarheid van de afwijkingen.
- 4.2.6 De algemeen directeur van de KB beslist in geval van onverklaarbare en/of ontoelaatbare afwijkingen over stopzetting, lagere vaststelling en/of terugvordering van de financiering.

Paragraaf 5: Verantwoording

Artikel 5.1 Eindrapportage

- 5.1.1 De aanvrager rapporteert bij de afronding van het project in een door de KB vastgesteld format voor een inhoudelijke en financiële eindrapportage over de realisatie van het project.
- 5.1.2 Als de door de KB verstrekte financiering meer dan € 125.000 bedraagt, overlegt de aanvrager een accountantsverklaring over de financiële verantwoording van het project.

Artikel 5.2 Eindcontrole en vaststelling van de financiering

- 5.2.1 De coördinator Metamorfoze Slavernijverleden bezoekt de erfgoedinstelling om de resultaten van het project te controleren aan de hand van de voorwaarden en criteria voor de regeling (zie

art. 2.2 en 2.3) en de in het projectaanvraag en in het verslag van het startgesprek gemaakte afspraken.

- 5.2.2 De programmamanager Metamorfoze/afdelingshoofd collectievorming adviseert de algemeen directeur van de KB op basis van de inhoudelijke en financiële eindrapportage over de uitkering van het laatste deel van de financiering. Vaststelling van de definitieve financiering geschiedt op basis van de financiële verantwoording en het werkelijke aantal gedigitaliseerde pagina's, foto's, audiovisueel-materiaal of objecten.
- 5.2.3 De algemeen directeur van de KB beslist in geval van onverklaarbare en/of ontoelaatbare afwijkingen over stopzetting, lagere vaststelling en/of terugvordering van de financiering.
- 5.2.4 Indien de totale gerealiseerde kosten lager uitvallen dan begroot, wordt de financiering eveneens verlaagd.
- 5.2.5 Indien het aantal gedigitaliseerde pagina's lager is dan vooraf begroot, wordt de financiering naar rato verlaagd.
- 5.2.6 Overschrijdingen op de begroting komen ten laste van de aanvrager.

Paragraaf 6: Slotbepalingen

Artikel 6.1 Uitzonderingen

In gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist de algemeen directeur van de KB.

Artikel 6.2 Hardheidsclausule

De algemeen directeur van de KB kan afwijken van de rechten en plichten in deze regeling. Dat kan alleen in het voordeel van de aanvrager, in bijzondere gevallen die een onredelijke uitwerking hebben waarmee geen rekening is gehouden bij het opstellen van deze financieringsregeling.

Artikel 6.3 Vaststelling en inwerkingtreding

Deze regeling is vastgesteld door de algemeen directeur van de KB op 30 augustus 2023 en treedt in werking zodra deze is gepubliceerd via de daartoe geëigende kanalen van het programma Metamorfoze.

30 augustus 2023
Dr. E.J.B. (Lily) Knibbeler / Algemeen directeur

